

Flerbarnstillägget har störst betydelse för familjer med många barn

Majoriteten av alla barn bor i en familj där föräldrarna får flerbarnstillägg. Storleken på flerbarnstillägget ökar med antalet barn i familjen, och har därför störst påverkan på ekonomin hos familjer med många barn.

Barnbidrag betalas ut till alla föräldrar som bor och har barn i Sverige. Förutom ett allmänt barnbidrag består barnbidraget av ett förlängt barnbidrag och ett flerbarnstillägg. Syftet med flerbarnstillägget är att minska den ekonomiska skillnaden mellan hushåll med få och många barn. Vid införandet gick flerbarnstillägget till familjer med tre eller fler barn men sedan 2005 får även familjer med två barn ett flerbarnstillägg.

I den här analysen beskrivs hur flerbarnstillägget fungerar och vilka som får det. I analysen visas hur den ekonomiska standarden skiljer sig åt i familjer med olika många barn och vilken ekonomisk betydelse flerbarnstillägget har.

Med flerbarnstillägget blir barnbidraget per barn högre

Varje månad betalar Försäkringskassan ut 1 250 kronor i allmänt barnbidrag per barn. Beloppet är lika för alla. Flerbarnstillägget är däremot olika högt beroende på hur många barn det finns i familjen. För det andra barnet i en familj betalar Försäkringskassan ut 150 kronor, för det tredje 580 kronor. En familj med tre barn får därmed 730 kronor totalt i flerbarnstillägg. För det fjärde barnet är flerbarnstillägget 1 010 kronor och för det femte barnet och varje ytterligare barn 1 250 kronor, lika mycket som i allmänt barnbidrag.

Korta analyser 2023:2

Försäkringskassan
Analysavdelningen

Korta analyser är en rapportserie från Försäkringskassan som presenterar aktuell statistik och analys i ett kort format. I slutet av rapporten finns länkar om du vill läsa mer.

FK-nr: 116-36

Om flerbarnstillägg

Försäkringskassan betalar ut flerbarnstillägg till familjer som har två eller fler barn som de får allmänt barnbidrag, förlängt barnbidrag eller studiestöd från CSN för. Det är den förälder som får allmänt barnbidrag för sina barn som också får flerbarnstillägg. Föräldrar som delar på barnbidraget delar även på flerbarnstillägget.

Barnbidrag och flerbarnstillägg i kronor efter antal barn i familjen

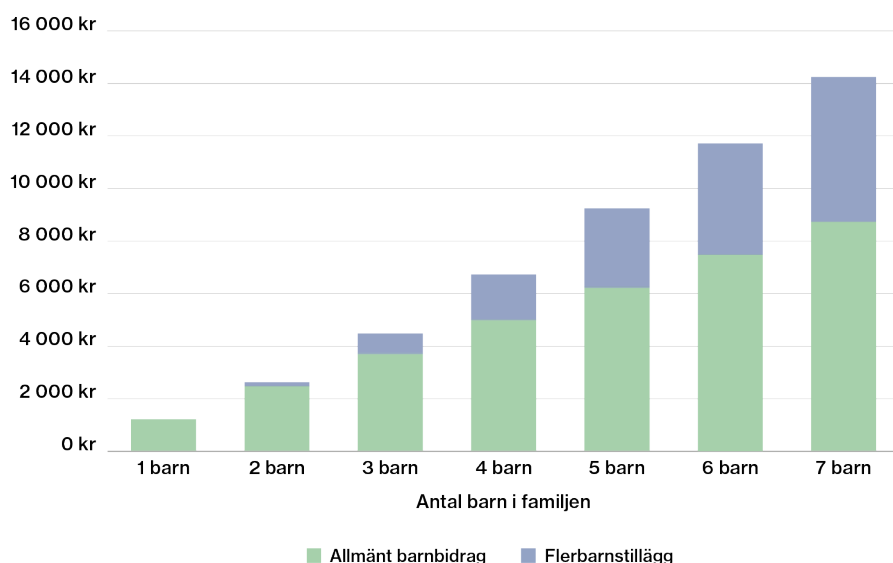
Antal barn	Totalt allmänt barnbidrag	Totalt flerbarnstillägg	Barnbidrag per barn
1 barn	1 250		1 250
2 barn	2 500	150	1 325
3 barn	3 750	730	1 493
4 barn	5 000	1 740	1 685
5 barn	6 250	2 990	1 848
6 barn	7 500	4 240	1 957
7 barn	8 750	5 490	2 034

” Flerbarnstillägget medför att det utbetalda barnbidraget per barn ökar för varje ytterligare barn i en familj.

Ju fler barn en familj får barnbidrag för desto större andel av det totalt utbetalda barnbidraget utgörs av flerbarnstillägg. En familj med två barn får totalt 2 650 kronor i barnbidrag varje månad. Av de 2 650 kronorna utgör flerbarnstillägget 150 kronor eller 6 procent. En familj med fyra barn får totalt 6 740 kronor i månaden, varav flerbarnstillägget utgör 26 procent. För en sju barnsfamilj utgör flerbarnstillägget 39 procent av det totala barnbidraget på 14 240 kronor. Flerbarnstillägget medför på så sätt att det utbetalda barnbidraget per barn ökar för varje ytterligare barn i en familj.

Bidraget kan sättas i relation till vad ett barn kan förväntas kosta. Enligt Konsumentverkets referensvärden är den individuella kostnaden per barn och månad mellan 3000 och 5000 kronor beroende på barnets ålder. I den kostnaden ingår inte hushållets gemensamma kostnader och inte heller eventuell förlorad arbetsinkomst. Barnbidraget ersätter enbart en del av den totala kostnaden för ett barn.

Totalt allmänt barnbidrag och flerbarnstillägg per månad

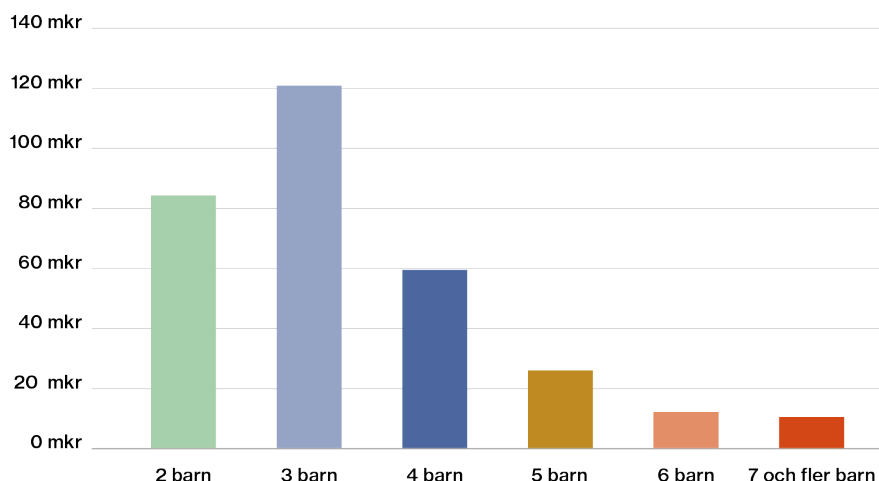
Mest pengar går till familjer med tre barn

År 2021 utbetalades totalt 33,7 miljarder kronor i barnbidrag. Av det utgjorde flerbarnstillägg 3,7 miljarder. Av de familjer som fick flerbarnstillägg i december 2021 var det 73 procent som hade två barn och 21 procent som hade tre barn. Enbart 4 procent av familjerna som fick flerbarnstillägg hade fyra barn och knappt 2 procent hade fem eller fler barn.

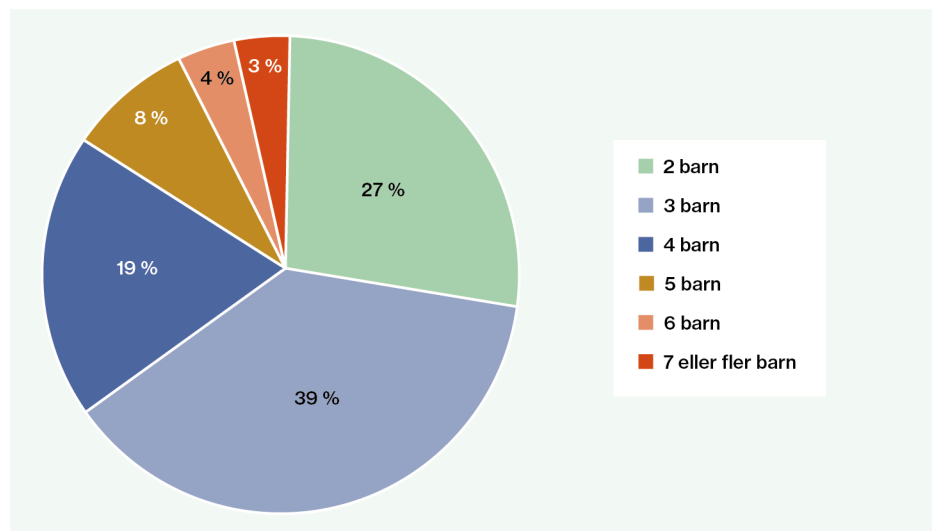
Ser vi istället till hur mycket som betalas ut, gick mest pengar till familjer med tre barn (39 procent). Även om familjer med två barn enbart får 150 kronor i månaden i flerbarnstillägg gick 27 procent till tvåbarnsfamiljer, i och med att det är vanligast att ha två barn. De knappt 2 procent av familjerna som hade fem eller fler barn fick 15 procent av det totala utbetalda beloppet av flerbarnstillägg.

Utbetalt flerbarnstillägg i miljoner kronor efter antal barn i familjen

Andel av totalt utbetalt flerbarnstillägg efter antal barn i familjen

Flerbarnstillägget ska höja den ekonomiska standarden hos flerbarnsfamiljer

Flerbarnstillägget infördes 1982 i samband med att riksdagen beslutade om minskade livsmedelssubventioner, något som framför allt skulle drabba barnfamiljernas ekonomi. Ett argument för införandet av flerbarnstillägget var den generellt lägre ekonomiska standarden bland familjer med många barn. I en familj med många barn ansågs det därtill vara svårt för båda föräldrarna att arbeta heltid, vilket motiverade tilläggsbidraget. År 1996 avskaffades flerbarnstillägget genom att inga nya flerbarnstillägg beviljades, men två år senare infördes det igen.

Andelen med låg ekonomisk standard är högre i familjer med många barn

Totalt sett har 16 procent av familjerna med flerbarnstillägg en låg ekonomisk standard. Andelen ökar ju fler barn det är i familjen. Bland familjer med två barn är andelen 12 procent och bland familjer med fyra barn 44 procent. Av familjer med sju eller fler barn är det 84 procent som har låg ekonomisk standard, trots att dessa familjer både får barnbidrag och flerbarnstillägg.

Totalt sett har 20 procent av barnfamiljerna med flerbarnstillägg hög ekonomisk standard. Andelen minskar ju fler barn en familj har. Bland familjer med två barn är det vanligare att ha en hög ekonomisk standard än att ha låg. Av dessa familjer är det 23 procent som har hög ekonomisk standard, medan det är 5 procent av familjerna med fyra barn. Bland familjer med sex eller fler barn är det mindre än 1 procent som har hög ekonomisk standard.

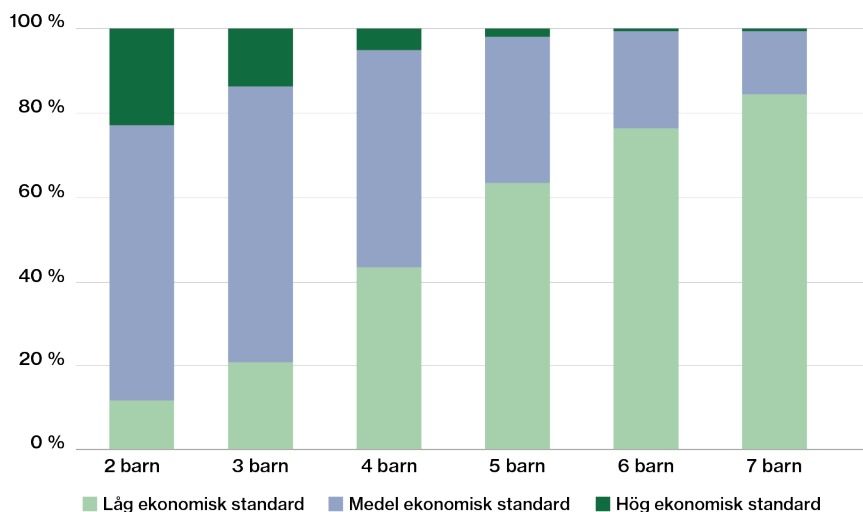

Ekonomisk standard

Den ekonomiska standarden definieras i analysen som disponibel inkomst per konsumtionsenhet. Den disponibla inkomsten är den inkomst ett hushåll kan använda till konsumtion och sparande, efter skatt. Den disponibla inkomsten justeras enligt ett viktsystem där konsumtionen är relaterad till hushållets sammansättning. Vikterna som fastställs av SCB tar till exempel hänsyn till stordriftsfördelar med att bo tillsammans. Det gör att det går att jämföra hushåll med olika sammansättning.

Med hög ekonomisk standard avses i denna analys en disponibel inkomst per konsumtionsenhet högre än 130 procent av medianvärdet för hushåll med barn. Med låg ekonomisk standard avses en disponibel inkomst per konsumtionsenhet som understiger 60 procent av medianvärdet. Ekonomisk standard är beräknad med inkomstuppgifter från år 2020, då uppgick medianvärdet till 21 600 kr.

Fördelning av ekonomisk standard för familjer med flerbarnstillägg

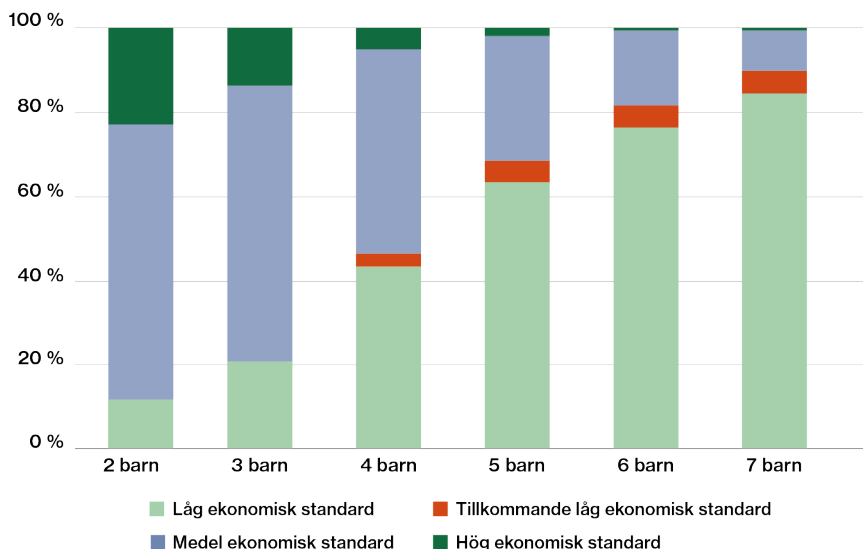

Flerbarnstillägget minskar den ekonomiska skillnaden mellan familjer med få barn och familjer med många barn. Utan flerbarnstillägget skulle antalet barn som lever i familjer med låg ekonomisk standard öka med drygt 4 procent. Det skulle innebära att ytterligare 15 000 barn skulle leva med låg ekonomisk standard. Därtill får de 330 000 barn som redan lever i familjer med låg ekonomisk standard en ännu lägre ekonomisk standard.

Det är framför allt bland barnfamiljer med många barn som andelen med låg ekonomisk standard ökar utan ett flerbarnstillägg. Av familjer med fem barn eller fler skulle ytterligare 5 procentenheter ha låg ekonomisk standard.

” Utan flerbarnstillägget skulle omkring 15 000 fler barn leva i en familj med en låg ekonomisk standard.

Fördelningen av ekonomisk standard om flerbarnstillägget räknas bort

Flerbarnstillägget för det andra barnet är mindre omfördelade

Barnbidraget ska bidra till en god ekonomisk levnadsstandard för alla barnfamiljer och till att minska ekonomiska skillnader mellan hushåll med och utan barn. Eftersom barnhushåll generellt har något lägre inkomster än hushåll utan barn så tillfaller barnbidraget i större utsträckning personer i hushåll med låga inkomster. Flerbarnstillägget gör det än mer, eftersom den ekonomiska standarden är lägre ju fler barn en familj har. På grund av flerbarnstilläggets konstruktion och att familjer med många barn ofta har låg ekonomisk standard har flerbarnstillägget störst påverkan på ekonomin hos familjer med många barn.

Sedan flerbarnstillägget infördes för det andra barnet går det i en något högre grad till familjer med mellan- och hög ekonomisk standard. Tre av fyra familjer som får flerbarnstillägg har enbart två barn och bland tvåbarnsfamiljer är det mindre vanligt att ha låg ekonomisk standard. Alla familjer som får barnbidrag för minst två barn får ett flerbarnstillägg på 150 kronor för sitt andra barn. Trots att det endast utbetalas 150 kronor för barn nummer två står utbetalningarna till familjer med enbart två barn för en fjärdedel av det totalt utbetalade flerbarnstillägget.

Viktigaste resultaten

- Det är vanligast att flerbarnstillägget betalas ut till familjer med två barn, men flerbarnstillägg till familjer med tre barn står för den största utgiften.
- Av de familjer som får flerbarnstillägg för två barn har 12 procent låg ekonomisk standard, medan andelen är 44 procent bland de med fyra barn.
- En fjärdedel av det totala flerbarnstillägget går till familjer med två barn, men det har en liten inverkan på deras ekonomiska standard.

Författare

Alma Wennemo Lanninger
Analytiker, Försäkringskassan

Presstjänst
010-116 98 88

Jonas Ingman
Analytiker, Försäkringskassan

Om analysen

Analysen bygger på statistik från Försäkringskassans datalager Store. Uppgifter om antalet barn i familjen baseras på Försäkringskassans uppgifter om hur många barn som familjen får flerbarnstillägg för. Det totala utbetalda flerbarnstillägget (i mkr) redovisas efter antal barn i familjen.

Uppgifter om familjesammansättning och inkomst kommer från SCB:s Inkomst och taxeringsregister (IOT). I beräkningen av ekonomisk standard utan flerbarnstillägget har ingen hänsyn tagits till hur andra ersättningar eller bidrag kan påverkas av den lägre disponibla inkomsten.

Källor och mer att läsa

[Flerbarnstillägget i barnbidraget – ett generellt bidrag som kan effektiviseras.](#)

RIR 2020:09. Riksrevisionen

[Resultatindikatorer för den ekonomiska familjepolitiken 2022.](#)

(Svar på regeringsuppdrag Dnr: FK 2022/003728).

Försäkringskassan